

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Ελληνο-Αμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Νηπιαγωγείο • Δημοτικό • Γυμνάσιο • Λύκειο

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ • ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ • ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.Μ.ΚΑΡΡΑΣ

1925

Η εκπαίδευση άλλοτε και σήμερα

PYP

1η ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Εγχειρίδιο μαθητή

Όνοματεπώνυμο: _____

Η εκπαίδευση άλλοτε και σήμερα

PYP

1^η ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Εγχειρίδιο μαθητή

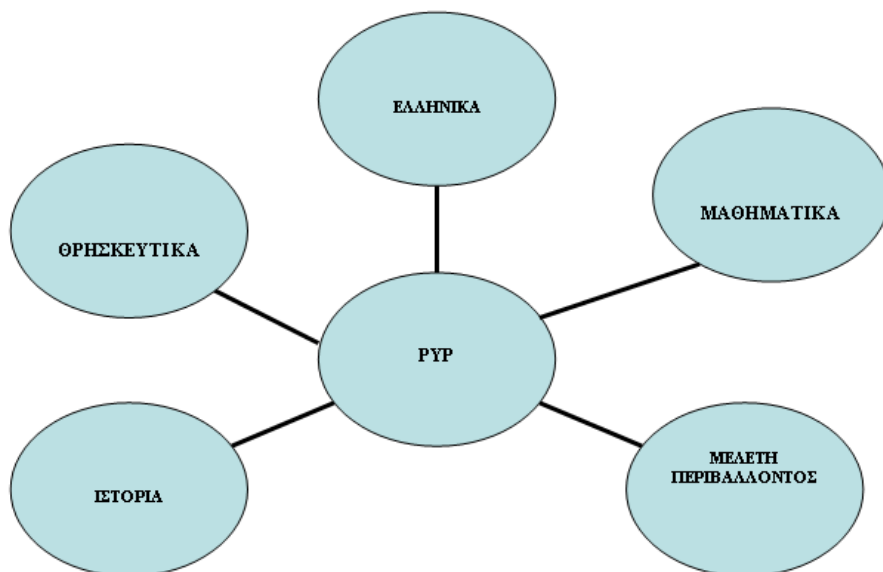
ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ

Κεντρική Ιδέα:
Η δια βίου μάθηση
ενισχύει τις γνώσεις
και τις δεξιότητές
μας

ΠΩΣ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΙΣ
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΜΑΣ

ΤΡΟΠΟΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΠΩΣ Η ΜΑΘΗΣΗ
ΑΛΛΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ
ΧΡΟΝΟΥ

1^ο ΠΕΔΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ: ΠΩΣ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΕΙ ΤΙΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΜΑΣ

Γιατί πρέπει να πηγαίνουμε στο σχολείο;

Το μεγαλύτερό μου παιδί, ο Χικάρι, γεννήθηκε με ένα πρόβλημα στο κεφάλι. Μεγάλωσε γρήγορα, αλλά δε μιλούσε ούτε στα τέσσερα ούτε στα πέντε του χρόνια. Είχε ιδιαίτερη ευαισθησία στις υψηλές νότες και στους ήχους και το πρώτο πράγμα που έμαθε ήταν όχι η γλώσσα των ανθρώπων αλλά το διαφορετικό κελάηδημα των πουλιών. Σύντομα άρχισε να λέει και το όνομα του πουλιού που άκουγε, μαθαίνοντάς το από ένα cd με τις φωνές των πουλιών.

Στα επτά του χρόνια ο Χικάρι πήγε σε ένα ειδικό σχολείο. Εκεί υπήρχαν παιδιά με διάφορα προβλήματα. Όποτε κοιτούσα από το παράθυρο της τάξης, ο Χικάρι καθόταν μαρμαρωμένος έχοντας τις παλάμες του πάνω στα αυτιά του. Έθεσα στον εαυτό μου την ερώτηση γιατί πρέπει ο Χικάρι να πάει στο σχολείο.

Ο ίδιος ο Χικάρι έδωσε την απάντηση σε αυτό το δύσκολο ερώτημα. Λίγες μέρες αργότερα βρήκε στην τάξη του ειδικού σχολείου έναν φίλο που, όπως και ο ίδιος μισούσε τον θόρυβο και τη φασαρία. Από τότε κάθονταν πάντα μαζί σε μια γωνιά της τάξης και ανέχονταν τον θόρυβο γύρω τους πιασμένοι χερι χέρι. Επιπλέον, ο Χικάρι βοηθούσε τον φίλο του, που σωματικά ήταν πιο αδύναμος, όταν έπρεπε να πάει στην τουαλέτα. Αυτή η εμπειρία, το να είναι χρήσιμος στον φίλο του, αποτελούσε για τον Χικάρι την απόλυτη ευτυχία.

Ένα χρόνο μετά ο Χικάρι διαπίστωσε ότι η γλώσσα που καταλάβαινε καλύτερα δεν ήταν το κελάηδημα των πουλιών αλλά η μουσική των ανθρώπων. Έφερνε στο σπίτι χαρτάκια όπου ο φίλος του είχε αντιγράψει από το πρόγραμμα του ραδιοφώνου τους τίτλους των τραγουδιών που τους είχαν αρέσει. Ακόμα και οι δάσκαλοι παρατήρησαν ότι τα δυο αυτά παιδιά, που σπάνια μιλούσαν, ανέφεραν στις συζητήσεις τους ονόματα όπως ο Μπαχ ή ο Μότσαρτ.

Ο Χικάρι τελείωσε μαζί με τον φίλο του την ειδική τάξη. Στην αποχαιρετιστήρια γιορτή ο Χικάρι, όταν κατάλαβε ότι από την επόμενη χρονιά δε θα είχε σχολείο, είπε: «Παράξενο». Και ο φίλος του απάντησε με όλη του την

ψυχή: «Ναι, είναι παράξενο». Στα πρόσωπα και των δύο φάνηκε ένα χαμόγελο που έδειχνε έκπληξη αλλά ακτινοβολούσε γαλήνη.

Σήμερα η μουσική για τον Χικάρι είναι το σημαντικότερο μέσο για να εκφραστεί και να χτίσει μια σχέση με την κοινωνία. Ο σπόρος είχε φυτευτεί από την οικογένεια αλλά μόνο στο σχολείο μπόρεσε να βλαστήσει και να αναπτυχθεί.
Bettina Stiekel (Επιμ.) Τα παιδιά ρωτούν, οι νομπελίστες απαντούν, εκδ. Λιβάνη
(διασκευή)

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Για ποιους λόγους, σύμφωνα με το κείμενο, ο Χικάρι χρειαζόταν να πάει στο ειδικό σχολείο;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Σημειώνουμε Σ για κάθε σωστή ερώτηση και Λ για κάθε λάθος.

Ο Χικάρι πήγαινε σε ένα ειδικό σχολείο.

Όλα τα παιδιά που πήγαιναν στο σχολείο του Χικάρι είχαν το ίδιο πρόβλημα.

Ο Χικάρι δεν άντεχε τις φωνές των άλλων παιδιών.

Ο Χικάρι δεν μπορούσε να βοηθήσει τον φίλο του, όποτε τον χρειαζόταν.

Οι δύο φίλοι άκουγαν μόνο μουσικές εκπομπές στο ραδιόφωνο.

Ο Χικάρι και ο φίλος του παραξενεύτηκαν όταν κατάλαβαν ότι δε θα ξαναπήγαιναν στο σχολείο.

Το σχολείο τελικά βοήθησε τον Χικάρι να κοινωνικοποιηθεί και να μπορέσει να χρησιμοποιήσει τη μουσική ως μέσο έκφρασής του.

Διαβάζουμε στην τάξη τις παρακάτω ιστορίες στην τάξη και τις δραματοποιούμε. Στη συνέχεια συζητάμε πώς διαχειρίστηκε ο ήρωας της κάθε ιστορίας το πρόβλημα που προέκυψε και τι θα κάναμε εμείς αν ήμασταν στη θέση του.

Το Θερμόμετρο των συναισθημάτων

Κάθε Πέμπτη η Μαίρη την πρώτη ώρα έχει Μαθηματικά. Πάντα έρχεται διαβασμένη, όμως, το προηγούμενο βράδυ είχε πάει στα γενέθλια της φίλης της της Γιώτας, με αποτέλεσμα να μην προλάβει να διαβάσει.

Εκείνο το πρωινό ο δάσκαλος μπήκε στην τάξη σοβαρός και έγραψε στον πίνακα τρία προβλήματα σχετικά με τη χτεσινή ύλη.

— Έχετε ένα τέταρτο να τα λύσετε, τους είπε αυστηρά. Το χτεσινό μάθημα ήταν πολύ σημαντικό και θέλω να δω ποιος διάβασε καλά. Δε θα δεχτώ καμία δικαιολογία.

Η Μαίρη κοίταξε τα προβλήματα... Δεν ήξερε τίποτα...

Εκφράζοντας δυσάρεστα συναισθήματα

Στο διάλειμμα τα παιδιά μαζεύτηκαν να παίξουν ποδόσφαιρο. Τότε ξέσπασε ο καβγάς.

Ο Δημήτρης προσπαθούσε με αγκωνιές να βγάλει τους υπόλοιπους παίκτες εκτός μάχης για να βάλει γκολ. Ο Μιχάλης, μην αντέχοντας να βλέπει την άδικη συμπεριφορά του Δημήτρη, όρμησε κατά πάνω του και του έδωσε μια δυνατή γροθιά στη μύτη.

Ο Κωνσταντίνος, προσπαθώντας να πετάξει το μπαλάκι στον Πάνο, αστόχησε, με αποτέλεσμα αυτό να χτυπήσει το βάζο πάνω στην έδρα. Το ανθοδοχείο έγινε χίλια κομμάτια.

Κοίτα τι έκανες! είπε ο Πάνος και κατευθύνθηκε προς την έδρα.

Τη στιγμή εκείνη, η πόρτα άνοιξε και στην τάξη μπήκε η δασκάλα. Βλέποντας τον Πάνο κοντά στην έδρα, πίστεψε ότι εκείνος έφταιγε για το σπασμένο βάζο.

Απρόσεχτε! τον μάλωσε. Αμέσως στον υποδιευθυντή να του πεις τι έκανες!!! Ο Πάνος δεν ήξερε πώς να αντιδράσει. Παρ' όλ' αυτά, έριξε ένα βλέμμα στον Κωνσταντίνο και κατευθύνθηκε προς τα έξω. Κανείς δε μίλησε...

Πρόβλημα... δε σε φοβάμαι!

Η Άννα είναι μια μαθήτρια της Στ' Δημοτικού που ήρθε στο σχολείο στην αρχή της σχολικής χρονιάς. Είναι σοβαρή και αποτραβηγμένη από τους άλλους. Η μόνη με την οποία μιλά από την τάξη της είναι η Ελπίδα που τυχαίνει να μένουν στην ίδια γειτονιά.

Λίγο πριν τα Χριστούγεννα, ο δάσκαλος αναθέτει στην Άννα να πει μαζί με την Ελπίδα ένα ποίημα για τη σχολική εορτή των Χριστουγέννων. Η Άννα αισθάνεται πολύ άσχημα. Πιστεύει ότι δεν είναι ικανή να τα καταφέρει, παρ' όλο που το ποίημά της έχει μόνο δύο στροφές και της αρέσει. Όταν, όμως, το σκέφτεται, το στομάχι της δένεται κόμπος και τα πόδια της λυγίζουν. «Στο άλλο σχολείο δε δεχόμουν ποτέ να πω ποιήματα γιατί δεν μπορούσα να τα καταφέρω», λέει στην Ελπίδα που μάταια προσπαθεί να την πείσει ότι δεν είναι κάτι τόσο τραγικό. «Ο κόσμος θα με κοιτάζει περίεργα και θα ξεχάσω τα λόγια μου σίγουρα», παραπονιέται.

Η Άννα σκέφτεται να μην έρθει στη γιορτή του σχολείου και να κάνει την άρρωστη. Έτσι, όμως, καταδικάζει και την Ελπίδα, αφού αν δεν έρθει εκείνη, ούτε η Ελπίδα θα μπορεί να πει το δικό της κομμάτι.

Φτιάχνω μία λίστα με όλα όσα καταφέρνω καλά και άλλη μία με όσα με δυσκολεύουν και εξασκώ ακόμα. Στη συνέχεια, με τη βοήθεια του δασκάλου μου, καταγράφω τους δικούς μου προσωπικούς στόχους και το πώς θα τους πετύχω.

Καταληκτική δραστηριότητα:

Σχεδίασε έναν θυρεό τριών θέσεων (αρχαία Ελλάδα, σύγχρονος κόσμος, προσωπική εξέλιξη), που σε αντιπροσωπεύει και γράψε μία πρόταση που σχετίζεται με κάθε σήμα.

2^ο ΠΕΔΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ: ΤΡΟΠΟΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

Διαλέγω με την ομάδα μου ένα από τα παρακάτω σχολεία του κόσμου. Συγκεντρώνουμε πληροφορίες, τις οργανώνουμε και παρουσιάζουμε το αποτέλεσμα της δουλειάς μας στο σύνολο της τάξης. Δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

Τα πλωτά σχολεία της οργάνωσης Shidhulai Swanirvar Sangstha στο Μπαγκλαντές

Μπορεί σε εμάς να μοιάζει διασκεδαστικό, η ιδέα για τα σχολεία αυτά όμως προέκυψε από μια δυσάρεστη πραγματικότητα: Δύο περίπου φορές τον χρόνο, το Μπαγκλαντές πλήττεται από πλημμύρες, με αποτέλεσμα εκατομμύρια άνθρωποι να μην έχουν πρόσβαση σε καθαρό νερό, ηλεκτρικό ρεύμα και άλλα είδη πρώτης ανάγκης. Είναι επίσης εξαιρετικά δύσκολο για τα παιδιά να παρακολουθούν τα μαθήματά τους και για τα ίδια τα σχολεία να παραμένουν ανοιχτά.

Προκειμένου να αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις, η μη κυβερνητική οργάνωση Shidhulai Swanirvar Sangstha είχε την ιδέα να κατασκευάσει κατοικίες, κέντρα υγείας και σχολεία που... επιπλέουν. Η οργάνωση έφτιαξε περίπου 100 σχολεία, καθένα από τα οποία αξιοποιεί την ηλιακή ενέργεια για να έχει ρεύμα, διαθέτει πρόσβαση στο ίντερνετ, καθώς και μια μικρή βιβλιοθήκη.

Τα σχολεία αυτά είναι ταυτόχρονα και... σχολικά. Παραλαμβάνουν τους μαθητές τους από αποβάθρες και σταθμούς στις όχθες των ποταμών και στη συνέχεια «δένουν» κάπου για να ξεκινήσει το μάθημα. Όταν τελειώσουν τα μαθήματα, τα σχολεία-βάρκες επιστρέφουν τους μαθητές στα σπίτια τους και παραλαμβάνουν την επόμενη ομάδα.

Υπολογίζεται πως περίπου 70.000 μαθητές έχουν επωφεληθεί από το πρωτότυπο σύστημα, το οποίο άρχισε να λειτουργεί το 2002.

Πηγή: https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/165040_sholeia-enos-alloy-kosmoy-kai-alla-paraxena-toy-mathitikoy-kosmoy

Το νηπιαγωγείο στο Δάσος (Γερμανία)

Νηπιαγωγεία χωρίς τοίχους και ταβάνι. Μικρά παιδιά προσχολικής ηλικίας εκπαιδεύονται να παίζουν, να εξερευνούν και να μαθαίνουν στη φύση ακόμη και με τσουχτερό κρύο. Η ιδέα έγινε ιδιαίτερος δημοφιλής στη Γερμανία. Μετά από μια επίσκεψή του σε ένα από τα πρωτότυπα αυτά νηπιαγωγεία δύο περίπου χρόνια πριν, το περιοδικό Spiegel έγραφε: Τα παιδιά κάθονταν σε κύκλο, τραγουδούσαν και έπαιζαν, όπως συμβαίνει σε κάθε νηπιαγωγείο. Μόνο που εκεί κάθονταν σε κορμούς δέντρων γύρω από τη φωτιά».

Κάθε πρωί - ό,τι καιρό και αν κάνει - 21 παιδιά καταφθάνουν στο νηπιαγωγείο αυτό βόρεια του Βερολίνου, ένα από τα περισσότερα από 1.500 νηπιαγωγεία του Δάσους που λειτουργούν στη Γερμανία.

Πηγή: https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/165040_sholeia-enos-alloy-kosmoy-kai-alla-paraxena-toy-mathitikoy-kosmoy

Το σχολείο κάτω από τη γέφυρα στο Νέο Δελχί

Στο Νέο Δελχί, κάτω από μια γέφυρα σιδηρόδρομου, γίνεται καθημερινά ένα μικρό θαύμα. Γύρω στα 70 παιδιά, από τις γειτονικές παραγκουπόλεις, παρακολουθούν μαθήματα στο υπαίθριο σχολείο που έχει στήσει εκεί ένας αφανής ήρωας: Ο 40χρονος Rajesh Kumar Sharma.

Πατέρας τριών παιδιών και ο ίδιος ο Sharma, υποχρεώθηκε, λόγω οικονομικών προβλημάτων, να παρατήσει το Κολλέγιο όπου σπούδαζε. Και, όπως παρατήρησε, το ίδιο ακριβώς συνέβαινε με πολλά παιδιά στην περιοχή. Δεν πήγαιναν σχολείο, γιατί οι οικογένειές τους δεν το άντεχαν οικονομικά.

«Όποτε περνούσα από την περιοχή, έβλεπα παιδιά να χασομεράνε από εδώ κι από 'κει, σπαταλώντας τον χρόνο τους» είπε ο ίδιος, εξηγώντας πώς ξεκίνησε το όλο εγχείρημα. Σκέφτηκε λοιπόν να δημιουργήσει ένα δωρεάν σχολείο. Και επειδή δεν είχε καν την οικονομική δυνατότητα να χτίσει – ή έστω να νοικιάσει – ένα μέρος για να κάνει μάθημα, έβαψε δύο τοίχους μαύρους για να τους χρησιμοποιήσει σαν πίνακα της τάξης και άρχισε να διδάσκει κάτω από μια γέφυρα.

Παράλληλα, προσπάθησε να πείσει τους εργάτες και τους αγρότες της περιοχής, να επιτρέψουν στα παιδιά τους να παρακολουθήσουν τα μαθήματα, αντί να δουλεύουν για να συμπληρώσουν το οικογενειακό εισόδημα. Και πράγματι. Σύντομα, άρχισαν να καταφθάνουν στο «υπαίθριο σχολείο» παιδιά που υπό άλλες συνθήκες θα δούλευαν από εδώ και από κει, χωρίς να έχουν την παραμικρή τύχη να ξεφύγουν από την προδιαγεγραμμένη μοίρα της φτώχειας.

Στο σχολείο τα μαθήματα ξεκινάνε από τα βασικά. Στόχος είναι να προετοιμαστούν τα παιδιά, για να συνεχίσουν σε κάποιο δημόσιο σχολείο. Όταν ξεκίνησε πέρσι το εγχείρημα, είχε 140 μαθητές. Τώρα, τουλάχιστον τους μισούς από αυτούς, όπως λέει ο ίδιος, κατάφερε να τους βάλει σε κανονικά σχολεία.

Ο εμπνευστής του σχολείου της γέφυρας, θεωρεί ότι το μεγαλύτερό του επίτευγμα, είναι η αλλαγή νοοτροπίας στους γονείς. Ότι δηλαδή τους έπεισε να επενδύσουν στη μόρφωση των παιδιών τους, γιατί έτσι μπορούν να τους προσφέρουν μια καλύτερη μοίρα.

«Ο δάσκαλός μας μας λέει πως για να αντιμετωπίσεις τη φτώχεια, πρέπει να ανοίξεις το μυαλό σου και αυτό γίνεται μόνο με τη μόρφωση», είπε στην τοπική εφημερίδα ένας 15χρονος μαθητής του Sharma.

Πηγή: <https://www.lifo.gr/now/world/20427>

Ένα σχολείο στη Φινλανδία

Στο κέντρο του φινλανδικού εκπαιδευτικού συστήματος βρίσκονται οι μαθητές – όλων των ηλικιών. Σε όλους δίνονται οι ίδιες ευκαιρίες, ανεξάρτητα από το κοινωνικό και το οικονομικό τους υπόβαθρο, ενώ το ωρολόγιο πρόγραμμα παρέχει ατομική υποστήριξη και καθοδήγηση σε κάθε μαθητή ανάλογα με την προσωπικότητά του. Ο ανταγωνισμός και η σύγκριση δεν έχουν θέση στα θρανία της Φινλανδίας. Ο στόχος της είναι η δημιουργία αισθήματος ασφάλειας και η ανάπτυξη των ψυχοκοινωνικών και συναισθηματικών τους δεξιοτήτων, ενώ τα παιδιά ενθαρρύνονται να σκέφτονται ανεξάρτητα και να δρουν δημιουργικά.

Η βασική εκπαίδευση ξεκινά στα 7, καθώς είναι εθνική πεποίθηση ότι τα παιδιά χρειάζονται χρόνο και χώρο για να μεγαλώσουν και να αναπτυχθούν, και διαρκεί εννέα χρόνια. Είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά και δωρεάν. Οι σχολικές μονάδες μπορεί είτε να φιλοξενούν σε ένα κτίριο και τις 9 τάξεις είτε οι

τάξεις 1-6 και 7-9 να είναι χωρισμένες σε διαφορετικά σχολεία. Το κόστος της εκπαίδευσης αναλαμβάνουν οι δήμοι.

Σε ό,τι αφορά το πρόγραμμα σπουδών, κάθε σχολείο, αφού λάβει υπόψη του το εθνικό πρόγραμμα σπουδών και αυτό που έχει καταρτίσει ο δήμος στον οποίο υπάγεται, διαμορφώνει το τελικό πλάνο με βάση τις ανάγκες του. Επίσης, το σχολικό συγκρότημα είναι υπεύθυνο και για τις προσλήψεις του διδακτικού προσωπικού. Οι δάσκαλοι στη Φινλανδία απολαμβάνουν μεγάλου σεβασμού, ενώ έχουν κάνει όλοι εξαιρετικές σπουδές στο αντικείμενό τους. Διαθέτουν δε μεγάλη παιδαγωγική ελευθερία και μπορούν να διαμορφώνουν με τη διεύθυνση του σχολείου και τους μαθητές το ωρολόγιο πρόγραμμα ή τον τρόπο, τον χώρο, τα μαθήματα.

Παράλληλα με την παραδοσιακή σχολική αίθουσα, η διδασκαλία και η μελέτη λαμβάνουν χώρα ολοένα και συχνότερα έξω, στη γειτονιά, σε μουσεία, σε εταιρείες, αλλά και σε εικονικά περιβάλλοντα, όπως πλατφόρμες και παιχνίδια. Το νέο σύνθημα της φινλανδικής εκπαίδευσης είναι «ο κόσμος είναι η σχολική μου αίθουσα».

Πηγή: <http://www.kathimerini.gr/961409/gallery/periodiko-k/reportaz/kan-to-opws-h-finlandia>

Τα σχολεία του Steve Jobs στην Ολλανδία

Το επόμενο ψηφιακό όραμα του ιδρυτή της Apple, Στηβ Τζόμπς ήταν να εμπνεύσει ριζικές αλλαγές στις σχολικές αίθουσες και στους εκδοτικούς οίκους. Μερικές από τις ιδέες του βρίσκουν τώρα πρόσφορο έδαφος στην Ολλανδία. Έντεκα «Σχολεία Στηβ Τζομπς» θα αρχίσουν σταδιακά να λειτουργούν από τα τέλη του καλοκαιριού, ορισμένα από αυτά στο Άμστερνταμ.

Αρχικά, περίπου 1.000 παιδιά, ηλικίας 4-12 ετών θα παρακολουθούν τα «μαθήματα» χωρίς βιβλία, τετράδια ή τσάντες. Το καθένα από αυτά, ωστόσο, **θα έχει το δικό του iPad**. Δε θα υπάρχουν πίνακες, κιμωλίες ή σχολικές αίθουσες, επίσημες τάξεις, ημερήσιο πρόγραμμα μαθημάτων, μολύβια, έδρα για τον δάσκαλο, συναντήσεις γονιών και δασκάλων, βαθμοί, κουδούνι για διάλειμμα, συγκεκριμένες ημέρες διδασκαλίας ή διακοπών. Εάν ένα παιδί προτιμά να παίξει με το iPad του αντί να μάθει, κανείς δεν θα το εμποδίσει. Και τα παιδιά θα μπορούν να επιλέγουν τι θέλουν να μάθουν, ανάλογα με το τι τους κινεί την περιέργεια.

Το σχολείο θα ανοίγει από τις 7.30 το πρωί έως τις 6.30 το απόγευμα τις εργάσιμες ημέρες. Τα παιδιά θα προσέρχονται και θα φεύγουν όταν θέλουν, αρκεί να είναι παρόντα στην «καρδιά» της ημέρας, δηλαδή από τις 10.30 το πρωί έως τις 3 το απόγευμα.

Μαθήματα δε θα γίνονται μόνο τις ημέρες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς. Οι οικογένειες θα μπορούν να πηγαίνουν διακοπές όποτε το επιθυμούν και κανένα παιδί δεν θα ανησυχεί για τις απουσίες. Μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα οργανώνει ο δάσκαλος τα παιδιά ανά ομάδες.

Κανονικά τα παιδιά θα μαθαίνουν ανοίγοντας, όποτε θέλουν, στο iPad μια εφαρμογή η οποία θα είναι κάτι σαν διαδραστικό σχολικό βιβλίο πολυμέσων. Το πρόγραμμα θα μετατρέπει την μάθηση σε παιχνίδι, εν μέρει μέσω διασκεδαστικών ήχων και κινουμένων σχεδίων. Σε κάθε άσκηση τα λάθη των παιδιών θα διορθώνονται, όπως γίνεται σε κάθε παιχνίδι στον υπολογιστή.

Πηγή: <https://www.fortunegreece.com/article/to-ipad-metamorfo-ni-tin-ekpedefsi-stin-ollandia/>

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ:

Τώρα που έμαθα τόσα για τα πολλά και διαφορετικά σχολεία που υπάρχουν σε όλον τον κόσμο, διαλέγω με την ομάδα μου τα χαρακτηριστικά που μου άρεσαν περισσότερο από το καθένα, τα συνθέτουμε και σχεδιάζουμε το δικό μας ιδανικό, σύγχρονο σχολείο.

3^ο ΠΕΔΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ: ΠΩΣ Η ΜΑΘΗΣΗ ΑΛΛΑΖΕΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΑΘΗΝΑ

Στο σχολείο πήγαιναν για να μορφωθούν μόνο τα αγόρια εύπορων οικογενειών, εφόσον το αποφάσιζε ο πατέρας τους. Τα κορίτσια έμεναν στο σπίτι, για να μάθουν να κάνουν τις δουλειές του σπιτιού, μιας και ο προορισμός τους ήταν να γίνουν νοικοκυρές.

Κάθε πρωί, μετά το ακράτισμα (το πρωινό γεύμα) τα αγόρια πήγαιναν στο σχολείο με τη συνοδεία των παιδαγωγών τους (έμπιστοι δούλοι). Οι παιδαγωγοί φρόντιζαν, ώστε να είναι τα παιδιά στην ώρα τους στο σχολείο, καθώς και να είναι συνεπή στις υποχρεώσεις τους.

Τα μαθήματα γίνονταν στο σπίτι του γραμματιστή. Αρχιζαν μισή ώρα μετά την ανατολή και τελείωναν μισή ώρα πριν από τη δύση του ηλίου. Υπήρχε νόμος που απαγόρευε τη μετακίνηση των παιδιών στο σκοτάδι από και προς το σχολείο.

Οι μαθητές είχαν πάντα μαζί τους μία ξύλινη πλάκα αλειμμένη με κερί, πάνω στην οποία χάραζαν τα γράμματα με τη βοήθεια μιας γραφίδας ή του στύλου, κατασκευασμένα από χαλκό ή ξύλο.

Στο σχολείο μάθαιναν ανάγνωση, γραφή, αριθμητική από τον γραμματιστή και μουσική από τον κιθαριστή. Τα αγόρια μάθαιναν να γράφουν πρώτα τα γράμματα, στη συνέχεια τις συλλαβές και ύστερα τις λέξεις. Τα κείμενα ήταν γραμμένα με κεφαλαία γράμματα και δεν υπήρχε κενό ανάμεσα στις λέξεις. Έτσι η ανάγνωση ήταν δύσκολη, αφού δεν υπήρχαν ούτε οι τόνοι. Κυρίως εκείνη την εποχή διάβαζαν δυνατά την Ιλιάδα και την Οδύσσεια, τα δύο έπη του

Ομήρου, τα οποία ήταν γραμμένα σε παπύρους. Με τα έπη μπορούσαν να γνωρίσουν το παρελθόν τους, τη θρησκεία τους και τον πολιτισμό τους.

Συχνά ο δάσκαλος, για να ανταμείψει τις προσπάθειες των μαθητών, τους χάριζε αστραγάλους (μικρά στρογγυλά οστά ζώων, σαν βόλοι, που χρησιμοποιούσαν για παιχνίδι). Το αστραγαλίζεин ήταν το πιο αγαπημένο τους παιχνίδι!

Σημαντικό μάθημα της εκπαίδευσης ήταν η μουσική. Από τα πολύ παλιά χρόνια η μουσική, αλλά και ο χορός θεωρούνταν η καλύτερη παιδεία για έναν άνθρωπο. Οι μαθητές άκουγαν το δάσκαλο και μάθαιναν να παίζουν λύρα ή αυλό, αφού δεν είχαν άλλον τρόπο για να σημειώνουν τη μουσική. Οι νέοι έπαιζαν μουσική, έλεγαν τραγούδια και χόρευαν κύκλιους χορούς κατά τη διάρκεια των μεγάλων εορτών, που γίνονταν στην πόλη, όπως τα Παναθήναια.

Η γυμναστική ήταν υποχρεωτική για τα αγόρια. Όταν γίνονταν δώδεκα χρόνων γυμνάζονταν στην παλαίστρα, που πήρε το όνομά της από την πάλη.

Ο δάσκαλος της γυμναστικής λεγόταν παιδοτρίβης. Τα παιδιά συνόδευε ο ρυθμός της μουσικής ενός αυλού, ιδιαίτερα όταν αγωνίζονταν στο πένταθλο και την πυγμαχία (ή πυγμή).

Τα αγόρια, όταν πήγαιναν στην παλαίστρα, έπαιρναν μαζί τους λάδι, που το έβαζαν σε ένα μικρό αγγείο, το αλάβαστρο. Πρώτα πλένονταν και ύστερα άλειφαν το σώμα τους με λάδι, για να μπορούν να αποφεύγουν τις λαβές των αντιπάλων τους και τις κακώσεις από χτυπήματα. Αφού τέλειωναν την άθληση αφαιρούσαν από το σώμα τους το λάδι με μία χάλκινη ξύστρα, τη σπλεγγίδα και μετά πλένονταν. Η κολύμβηση ήταν μία ακόμη αθλητική δραστηριότητα των νέων, χωρίς όμως να γίνονται αγώνες κολύμβησης. Θεωρούσαν τελείως αμόρφωτο εκείνον που δεν ήξερε γράμματα και κολύμπι.

Στην αρχαιότητα δεν υπήρχαν οργανωμένα πανεπιστήμια. Στην κλασική Αθήνα τις ανάγκες για ανώτατη μόρφωση κάλυπταν οι σοφιστές, οι οποίοι δίδασκαν όλα τα γνωστικά αντικείμενα: γεωμετρία, φυσική, αστρονομία, ιατρική, τέχνες, ρητορική και φιλοσοφία. Οι μαθητές τους τους ακολουθούσαν στις διαλέξεις που έδιναν περιοδεύοντας από πόλη σε πόλη.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΣΠΑΡΤΗ

Στο απόλυτα οργανωμένο κράτος της Σπάρτης τα αγόρια έμεναν σπίτι τους ως τα επτά τους χρόνια. Ως τότε, όμως, οι γονείς τους τα έπαιρναν μαζί τους στα φειδίτια ή φιλίτια, τις κοινές τράπεζες των Σπαρτιατών. Εκεί άκουγαν τις συζητήσεις πάνω σε πολιτικά θέματα, κι έτσι εκπαιδεύονταν από νωρίς στον σπαρτιατικό τρόπο ζωής.

Η σπαρτιατική κοινωνία ασχολήθηκε επίσης και με την εκπαίδευση των γυναικών. Τα κορίτσια δέχονταν μία καθορισμένη αγωγή κυρίως στο σπίτι. Προτεραιότητα δινόταν στη γυμναστική, στα διάφορα αθλήματα, τον χορό, το τραγούδι και τη μουσική. Σκοπός αυτής της αγωγής ήταν να γίνουν δυνατές, για να κάνουν υγιή παιδιά. Η Σπαρτιάτισσα έχει περισσότερη ελευθερία από την Αθηναία. Παίρνει μέρος στα αγωνίσματα, κυκλοφορεί ελεύθερη στους δρόμους, ντύνεται ελαφρά και δεν ντρέπεται να επιδεικνύει το σώμα της (Πλάτων, Πολιτεία, 452 c).

Η εκπαίδευση των αγοριών άρχιζε όταν το παιδί συμπλήρωνε τα επτά του χρόνια και ήταν κρατική υπόθεση. Ο κύριος σκοπός της Αγωγής ήταν το παιδί να πειθαρχήσει ώστε να υπομένει στις κακουχίες. Η πολιτεία το έπαιρνε από την μητέρα του και το έβαζε σε μια από τις πολλές Αγέλες, οι οποίες ήταν υπό την επίβλεψη ενός ηλικιωμένου Σπαρτιάτη, του λεγόμενου παιδονόμου.

Τα παιδιά στα δεκατρία τους χρόνια συμπλήρωναν την εκπαίδευση τους κάτω από την αρχηγία ενός συνετού και γενναίου νέου, του επονομαζόμενου

Έκρενα, όλοι υπό την επίβλεψη του Παιδονόμου και εκπαιδεύονταν στην γυμναστική, το τρέξιμο, το πήδημα, το πέταγμα ακοντίου.

Επίσης μάθαιναν να υποφέρουν τον πόνο, την πείνα, τη δίψα, το κρύο, την κούραση και την έλλειψη ύπνου. Περπατούσαν ξυπόλυτα, πλένονταν στα κρύα νερά του Ευρώτα και ντύνονταν χειμώνα – καλοκαίρι με το ίδιο ένδυμα, που τους έδινε η πολιτεία μια φορά τον χρόνο. Δεν χρησιμοποιούσαν σκεπάσματα και κοιμόντουσαν πάνω σε καλαμιές και άχυρα, που τα έκοβαν από τις όχθες του ποταμού Ευρώτα. Το κύριο φαγητό τους ήταν ο μέλανας ζωμός, αλλά τα ενθάρρυναν να κλέβουν τροφή, για να συμπληρώνουν την ελάχιστη που ελάμβαναν, αν όμως συλλαμβάνονταν επ' αυτοφώρω τα τιμωρούσαν.

Γράμματα μάθαιναν λίγα, ίσα να διαβάζουν και να γράφουν. Τα συμβούλευαν να μην φλυαρούν, αλλά να μιλούν επί της ουσίας (Λακωνικά). Μάθαιναν επίσης στρατιωτικά ποιήματα, τραγούδια πολεμικά, πώς να χορεύουν και να απαγγέλλουν αποσπάσματα από τον Όμηρο.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΚΡΗΤΗ

Με τη σειρά του το κρητικό σύστημα εκπαίδευσης ήταν παρόμοιο με εκείνο της Σπάρτης από πολλές απόψεις.

Κατά τον ίδιο τρόπο η διδασκαλία παρέχόταν από ένα ηλικιωμένο μέλος της κοινότητας. Στην Κρήτη η εκπαίδευση κόστιζε στους γονείς ακόμη λιγότερα απ' ό,τι στη Σπάρτη, καθώς τα παιδιά τρέφονταν κυρίως με δημόσια έξοδα. [...] Συνήθως τα αγόρια δικαιούνταν το μισό της τροφής των ενήλικων, εκτός από τα ορφανά που δικαιούνταν πλήρη μερίδα.

Τα αγόρια κοιμούνταν πιθανώς μαζί σε κοιτώνες. [...] Στα κοινά συσσίπια ενθαρρύνονταν οι συζητήσεις γύρω από ηθικά και πολιτικά θέματα. Οι πρεσβύτεροι εξέλεγαν κάποιον να υπηρετήσει ως παιδονόμος ή επιστάτης των αγοριών. Κάτω από την επίβλεψή του τα αγόρια μάθαιναν γράμματα, γυμνάζονταν διαρκώς, εκπαιδεύονταν στη χρήση των όπλων -ιδιαίτερα του τόξου- και στους πολεμικούς χορούς, όπως ο χορός των Κουρητών και ο Πυρρίχειος. Μάθαιναν σαν τραγούδι τους νόμους της πατρίδας τους, για να τους αποστηθίζουν, μια και η άγνοια των νόμων ήταν αδικαιολόγητη. Ο παιάνας ήταν η κύρια μορφή τραγουδιού τους.

Οι νεαροί Κρήτες εκπαιδεύονταν στην ατομική και την ομαδική μάχη. Επίσης, διδάσκονταν την αντοχή σε πολλών ειδών δυσκολίες. Χειμώνα-καλοκαίρι φορούσαν τον ίδιο κοντό χιτώνα -όπως και οι Σπαρτιάτες- και μάθαιναν να αψηφούν τη ζέστη και το κρύο. Στα σχολεία παρέμεναν ως τα δέκα επτά τους χρόνια, οπότε και γίνονταν έφηβοι με ειδική τελετή, τα Εκδύσια. Όπως

οι νέοι της Αθήνας, έδιναν όρκο υπακοής στο κράτος και μίσους ενάντια στους εχθρούς του και κατόπιν έμπαιναν σε αγέλες, τις οποίες συγκέντρωναν γύρω τους πλούσιοι και διακεκριμένοι έφηβοι.

Η ζωή τους περιβαλλόταν από μια πολεμική ατμόσφαιρα και θεωρούσαν πολύτιμα αγαθά τη στρατιωτική στολή και τα όπλα τους. Στις αγέλες οι νεαροί Κρήτες έμεναν ως τη μέρα του γάμου τους, οπότε επέστρεφαν στα σπίτια τους.

Στη Μινωική Κρήτη το εκπαιδευτικό σύστημα αποτελούνταν από τρεις κύκλους. Ο πρώτος κύκλος που αφορούσε την εκπαίδευση των παιδιών, περιελάμβανε τη μάθηση της γλώσσας, της γραφής, της μουσικής και της ζωγραφικής. Οι άλλοι δύο κύκλοι αφορούσαν μεγαλύτερες ηλικίες, από την εφηβεία και μετά, και περιελάμβαναν μαθηματικά, αστρονομία, αρχιτεκτονική, συμβολολογία, ιατρική – φαρμακολογία.

Διασκευές & παραγωγή κειμένων βάσει των πηγών:

[9C%CE%95%CE%A1%CE%99%CE%9D%CE%97%20%CE%96%CE%A9%CE%97%20%CE%9C%CE%9A%CE%A4.p](#)
df

<http://users.sch.gr/agiosaki/joomlasite/images/pdf/ekpaidevsh.pdf>

<https://blogs.sch.gr/kvlachakis/2015/01/12/%CE%B7->

[%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7-](#)

[%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%B9%CE%B1-](#)

[%CF%83%CF%80%CE%B1%CF%81%CF%84%CE%B7/](#)

<https://teteleste.wordpress.com/2011/09/02/%CF%84%CE%BF->

[%CF%83%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%B1%CE%AF%CE%B1-](#)

[%CE%B1%CE%B8%CE%AE%CE%BD%CE%B1-%CF%83%CF%80%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B7-](#)

[%CE%BA%CF%81%CE%AE%CF%84%CE%B7/](#)

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Η εκπαίδευση στην αρχαία Ελλάδα ήταν δημόσια ή ιδιωτική; Βρείτε στα κείμενα αποσπάσματα που δικαιολογούν την απάντησή σας.
 2. Ποια παιδιά μπορούσαν να πάνε στο σχολείο;
 3. Σε τι ηλικία ξεκινούσε η εκπαίδευση των παιδιών στην αρχαία Ελλάδα;
 4. Τι διδάσκονταν οι μαθητές στα σχολεία της αρχαίας Αθήνας;
 5. Μετά τη στοιχειώδη εκπαίδευση οι μαθητές στην αρχαία Αθήνα πήγαιναν στο πανεπιστήμιο;
 6. Ποιες διαφορές στην εκπαίδευση των κοριτσιών εντοπίζετε ανάμεσα στην Αθήνα και στη Σπάρτη;
 7. Γράφω 3 ομοιότητες και 3 διαφορές των σχολείων στην αρχαία και στη σύγχρονη Ελλάδα.
 8. Ποιοι άνθρωποι εμπλέκονταν στην εκπαίδευση των παιδιών στην αρχαία Αθήνα και ποιοι στην αρχαία Σπάρτη; Ποιος ήταν ο ρόλος του καθενός από αυτούς;
- Συνδυάζω όσα μελέτησα και έμαθα για την εκπαίδευση στην αρχαία Ελλάδα με όσα ήδη γνωρίζω για τη σύγχρονη εκπαίδευση, για να συγκρίνω το σχολείο στην αρχαία Ελλάδα με το σημερινό σχολείο.

Δάσκαλος μιας άλλης εποχής...

Στο παρακάτω απόσπασμα ένα παιδί, πολλά χρόνια πριν από σήμερα, πηγαίνει για πρώτη φορά στο σχολείο και γνωρίζει τον δάσκαλό του.

Με τα μαγικά πάντα μάτια, με το ανήσυχο μυαλό, μ' έναν μάλλινο σκούφο στο κεφάλι, ένα πρωί κίνησα για το σχολείο, μισό χαρούμενος, μισό αγχωμένος, και με κρατούσε ο πατέρας μου από το χέρι.

Ένωθα μέσα μου περηφάνια και φόβο, μα το χέρι μου ήταν σφηνωμένο βαθιά μέσα στη χούφτα του πατέρα μου. Φτάσαμε σ' ένα παλιό κτίριο, με μια φαρδιά αυλή. Κοντοστάθηκα, δείλιασα· το χέρι μου άρχισε να τρέμει μέσα στη μεγάλη ζεστή φούχτα.

— Εδώ θα μάθεις γράμματα, να γίνεις άνθρωπος, μου είπε ο πατέρας μου και με παρέδωσε στον δάσκαλο.

Μου φάνηκε άγριος, με μεγάλα δόντια, και κάρφωσα τα μάτια μου στην κορφή του κεφαλιού του να δω αν έχει κέρατα· μα δεν είδα, γιατί φορούσε καπέλο. Ήταν κοντός, μ' ένα γενάκι μυτερό, με γκριζα θυμωμένα μάτια. Κρατούσε μια μικρή στριφτή βέργα.

Όταν μας έβαλε στη γραμμή, άρχισε να βγάζει λόγο. Αταξίες δε θέλει, ούτε γέλια, ούτε φωνές στο διάλειμμα· και σταυρό τα χέρια. «Τα μάτια σας τέσσερα, κακομοίρηδες, γιατί αλλιώς, κοιτάχτε εδώ!»), είπε και μας έδειξε τη βέργα.

Αναφορά στον Γκρέκο, Ν. Καζαντζάκης, εκδ. Καζαντζάκη
(διασκευή)

Με βάση το παραπάνω απόσπασμα απαντάμε στις ερωτήσεις:

Πώς συμπεριφερόταν ο δάσκαλος προς τους μαθητές;

Α) Με ευγένεια Β) Με σεβασμό Γ) Με αυστηρότητα

Δικαιολογούμε την άποψή μας.

.....
.....
.....

Τι ένιωθαν οι μαθητές στην τάξη του δασκάλου; Γιατί;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

Κάνω ένα ταξίδι στον χρόνο, φαντάζομαι ότι ζω στην αρχαία Ελλάδα και γράφω ημερολόγιο, σαν να είμαι μαθητής εκείνη την εποχή. Δεν ξεχνώ τα στοιχεία συγγραφής ημερολογίου.

Μαθηματικά

Πρόβλημα 1

Ο Γιάννης αγόρασε 6 κουτιά με μολύβια. Κάθε κουτί περιείχε 12 μολύβια. Πόσα μολύβια αγόρασε συνολικά ο Γιάννης;

Λύση

Απάντηση:

Πρόβλημα 2

Το σχολείο μας ιδρύθηκε το 1925. Πόσα χρόνια έχουν περάσει από τότε; Πόσα χρόνια πέρασαν από τη χρονιά που ιδρύθηκε το σχολείο μέχρι τη χρονιά που γεννήθηκαν;

Λύση

Απάντηση:

Πρόβλημα 3

Οι μαθητές σε μια τάξη είναι 27. Ο δάσκαλος θέλει να τους χωρίσει σε 9 ομάδες. Πόσους μαθητές θα έχει η κάθε ομάδα;

Λύση

Απάντηση:

Πρόβλημα 4

Για την εκπαιδευτική επίσκεψη στη Βραυρώνα θα χρειαστούμε 3 σχολικά. Κάθε σχολικό έχει 54 θέσεις. Αν καλυφθούν όλες οι θέσεις, πόσοι μαθητές θα συμμετέχουν στην εκδρομή; Αν λείπουν 18 μαθητές, πόσοι μαθητές θα συμμετέχουν συνολικά;

Λύση

Απάντηση:

Πρόβλημα 5

Μία παιδική εγκυκλοπαίδεια έχει 43 τόμους. Η Ιωάννα θέλει να τους βάλει σε 6 ράφια. Πόσοι τόμοι θα μπουν σε κάθε ράφι; Περισσεύει κανένας;

Λύση

Απάντηση:

Πρόβλημα 6

Το μαθητικό πηλήκιο που φορούσαν τα αγόρια καταργήθηκε το 1964, ενώ η μαθητική ποδιά το 1982. Πόσα χρόνια έχουν περάσει από τότε που καταργήθηκε το καθένα; Πόσα χρόνια πέρασαν από την κατάργηση του πηληκίου μέχρι εκείνη της ποδιάς;

Λύση

Απάντηση:

Πρόβλημα 7

Οι μαθητές της 4ης τάξης διδάσκονται κάθε εβδομάδα 9 ώρες ελληνικά και 4 ώρες μαθηματικά. Πόσες ώρες διδάσκονται ελληνικά και μαθηματικά κάθε μήνα; Πόσες ώρες διδάσκονται συνολικά κάθε μήνα; (και για τα δύο μαθήματα)

Λύση

Απάντηση:

Πρόβλημα 8

Στο Πανεπιστήμιο του Columbia φοιτούν 2.654 φοιτητές. Στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης φοιτούν 1.068 φοιτητές και στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης φοιτούν 3.678 φοιτητές. Πόσοι φοιτητές φοιτούν συνολικά στα τρία Πανεπιστήμια;

Λύση

Απάντηση:

Πρόβλημα 9

Ένα σχολείο στα Χάιλαντς της μακρινής και βροχερής Σκωτίας έχει 56 αίθουσες διδασκαλίας. Στις μισές από αυτές φοιτούν 27 μαθητές, ενώ στις υπόλοιπες 25 μαθητές. Ποιο είναι το σύνολο των μαθητών που φοιτούν στο συγκεκριμένο σχολείο;

Λύση

Απάντηση:

Πρόβλημα 10

Οι 88 μαθητές ενός σχολείου στην Αστόρια της Νέας Υόρκης πρόκειται να χωριστούν ισάριθμα σε 9 ομίλους. Πόσοι μαθητές θα είναι σε κάθε όμιλο; Θα περισσεύουν μαθητές; Κι αν ναι, πόσοι;

Λύση

Απάντηση:

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Ελληνο-Αμερικανικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Νηπιαγωγείο • Δημοτικό • Γυμνάσιο • Λύκειο

ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΘΗΝΩΝ • ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΨΥΧΙΚΟΥ • ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Ι.Μ. ΚΑΡΡΑΣ

1925